

Toespraak van

JOKE SCHAUVLIEGE

VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

Vrijdag 17 april 2010 - Update III Zebrastraat Gent

“Updates die we nodig hebben”

Goedenavond dames en heren,

Je hebt leuke updates en minder leuke updates. Je zit aan de computer, met je vingers te draaien. En je vraagt je weer eens af waarom het ding – of het nu Javascript, Mozilla of Windows Mediaplayer heet – alweer een update nodig heeft.

Maar hier, vandaag krijgen we een update waar we allemaal naar uitkijken. Het grote, nieuwe digitale tijdperk is elke dag een beetje minder nieuw omdat wij stappen vooruit zetten: we exploreren.

Maar het wordt wel elke dag weer een stukje groter: het dijt uit. Niet in het minst op artistiek vlak. **We hebben updates nodig.**

Het veld van de zogenaamde *information arts* verandert en breidt zodanig snel uit dat (de) Updates gewoon essentieel zijn om *mee* te kunnen. De smaak van de kijker, de bezoeker moet *mee* kunnen. Internet is de onbewogen beweging van **een golf** aan nieuwe media en zorgt voor **een tsunami** aan innovaties.

Vandaar ook de steeds uitdijende grenzen van de nieuwe kunsten. Nogmaals: we hebben updates **nodig**. Een Update zoals vandaag, die prijzen uitdeelt, jong talent kansen geeft en onze manier van kijken, voelen en luisteren aanscherpt.

Een Update die uitgesproken internationaal is met bijdragen uit Polen, de Verenigde Staten, Zuid-Korea en Australië. Kunstenaars van over heel de wereld die zich door kunstenaars van over heel de wereld laten inspireren. Globalisering in het kwadraat. De Amerikaan Perry Bard liet zich inspireren door Ruslands Dziga Vertov en het legendarische *Man with a Movie Camera*. Elke shot uit die

bevreemdende, utopische film (uit de jaren 20 van de vorige eeuw) werd nagefilmd door makers uit heel de wereld en Bard maakte er een globale remake van. Je zou het een planetair participatieproject kunnen noemen. Gevoed door de wereldwijde liefde voor Vertovs virtuoze film.

Bards werk weerlegt hiermee ook een ander cliché – en er zijn er nogal wat - over kunstprojecten van en via nieuwe media: dat ze oppervlakkig en vergankelijk zijn. Dat ontkrachtte Update II overigens ook al met de prijs voor *Exploding Camera* voor Julien Maire. Een project dat rond de bomaanslag – met camera (!) - op de Afghaanse rebellenleider Massoud was verweven.

Dames en heren,

Dit is een Update die we nodig hebben want in Vlaanderen mag nog wat meer beweging gemaakt worden rond projecten met nieuwe en eigentijdse technologieën. Laat ons tegelijk de mooie initiatieven van het BAM, het SMAK, het M HKA en vele anderen niet uit het oog verliezen. Veel artiesten laten hun audiovisuele verbeelding wel

spreken maar ze moeten ook de ruimte en het platform krijgen om het aan een publiek te kunnen tonen. De grote media lijken – ironisch misschien – het meest aandacht te besteden aan de klassieke kunsten.

In heel Europa beweegt er nochtans veel in dit veld. Amsterdam heeft bijvoorbeeld het tweejaarlijkse geluidskunsthuis Sonic Acts.

In Duitsland heb je het ZKM, *das Zentrum für Kunst und Medientechnologie* in Karlsruhe dat ongetwijfeld één van de belangrijkste musea in het genre is en dat twee jaar geleden met Update samenwerkte. En dan heb je nog het befaamde Centre Pompidou, waarmee Update dit jaar de handen in elkaar heeft geslagen. We kunnen veel leren van onze burens – ook dat is een soort update – en ik wil de organisatoren dan ook (be)danken voor hun open (en tegelijk verreikend) engagement voor dit nieuwe domein van de kunsten.

Want dit domein heeft quasi-oneindig veel mogelijkheden. Een kruisbestuiving die versterkt wordt door de snelheid en de aard van

de informatiesnelweg: *remix'en & remakes, make-over's & mash-up's*,... Hier wordt de kunst van het combineren gecultiveerd.

Dames en heren,

Deze Update III is ook nodig omdat geluidskunst in onze contreien nog relatief weinig verkend is. Sonic Acts, in Amsterdam, stond dit jaar in het teken van *The Poetics of Space*: een thema dat hier ook terugkeert.

Onze oren hebben een enorme invloed op onze beleving en onze positionering in de ruimte. Dat beseffen we meestal pas als er iets drastisch verandert. Creatieve vondsten als *surround (system)* hebben in het verleden al gezorgd voor een andere manier van luisteren maar ook van **voelen en kijken**. Alsof de knop voor intensiteit opeens opgedraaid werd én we **in de film** zitten in plaats van er buiten. (Thrillers en thriller-makers kennen al lang het effect van bepaalde geluiden op ons sentiment: een krakende deur, een schreeuw, kloppende geluiden midden in de nacht). Kunstenaars zoeken naar de *immersive sound* voor hun publiek: een klankwereld

die de luisteraar volledig onderdompelt. Als een schilderij ons volledig in de ban kan houden, waarom zouden geluiden (in bepaalde ruimtes) dat niet kunnen?

De vzw Aifoon, die door de Vlaamse gemeenschap gesteund wordt, verkent al een tijdje de pistes rond geluidskunst. Ik ben dan ook erg blij dat in het kader van Update III laagdrempelige workshops worden georganiseerd die (aan de participanten) leren geluiden registreren en monteren.

Update III beantwoordt daarmee aan twee belangrijke pijlers in mijn beleidsnota: cultuureducatie en digitale kunst & cultuur verhogen. Op het Cultuurforum dat ik in januari lanceerde, zijn hier rond twee ateliers aan het werk die van onderuit de domeinen kunnen stimuleren en vers bloed injecteren.

Als minister van Cultuur zal ik (blijven) investeren in de digitale en mediakunsten, enerzijds om de digitale kloof te dichten – die blijft bestaan, laat ons dat niet vergeten - maar anderzijds ook om de kunstwerken van de toekomst te laten bloeien. Daarom steunt de

Vlaamse overheid ook de deelname aan de E-Culture Fair in Dortmund in augustus, in samenwerking met het BAM, het Vlaams steunpunt voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst. Niet minder dan tien projecten uit Vlaanderen worden op dat gerenommeerde internationale platform getoond. De Vlaamse overheid blijft ook investeren in individuele (getalenteerde) kunstenaressen zoals Anouk De Clercq en Manon De Boer.

Update III en de Stichting Liedts-Meesen vervullen tot slot ook een derde doelstelling van mijn cultuurbeleid: mogelijkheden bieden aan jonge, talentvolle kunstenaars in het kader van bepaalde projecten. Ik wil de scheeftrekkingen tussen structurele en projectsubsidies corrigeren om meer kansen aan jonge mensen te kunnen geven. Ik ben de organisatie dan ook zeer dankbaar dat zij dit nu al doet en ik moedig hen aan dit te blijven doen.

Joke Schauvliege

Minister van Leefmilieu, Natuur & Cultuur